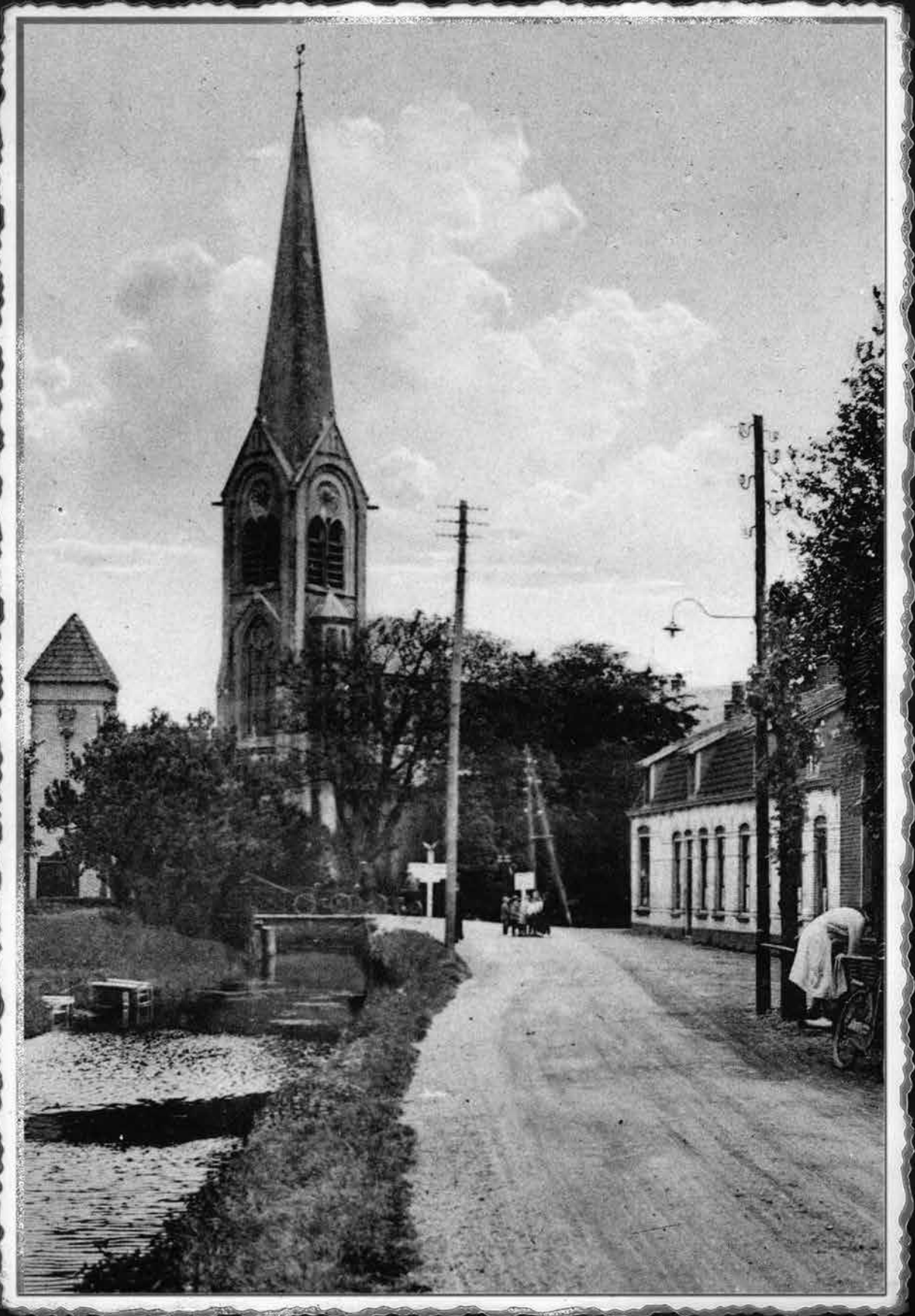


Ut Quakeltje



COLOFON

'Ut Quakeltje' is een uitgave van:
Stichting De Kwakel Toen & Nu
Opgericht: 7 september 2006
Website: www.de-kwakel.com



**Stichting De Kwakel
Toen & Nu**

www.de-kwakel.com

Bestuursleden:

Ben Plasmeijer (voorzitter)
bp@de-kwakel.com

Dirk Plasmeijer (vice-voorzitter)
dp@de-kwakel.com

Penningmeester / Websitebeheer:

Johan van Dijk
Fresialaan 10
1424 AG De Kwakel
Tel. 06.51146552
jvd@de-kwakel.com
Rabobank Schiphol
IBAN: NL85RABO0126126461
Minimum donatie: € 10,00 per jaar.

Secretaris:

Ben Voorend
Ebro 144
1423 AX Uithoorn
Tel. 06.16275754
secretariaat@de-kwakel.com

Websitebeheer:

Annemarijke Verheij
av@de-kwakel.com

Redactieleden:

Dirk Plasmeijer (teksten / fotografie)
Ben Voorend (tekstcorrectie)

Met dank aan:

Jeroen van Doorn, Kudelstaart
(teksten en archiefmateriaal)
Theo den Haan, Bergen (fotoarchief)
Stichting Oud Uithoorn / De Kwakel
(teksten en archiefmateriaal)
Paparazzi Media
(fotografie / ontwerp omslag)
Verheijfotografie - (fotografie)
www.verheijfotografie.nl
Voorend Taaladvies
www.taaladviesvoorend.nl

Lay out en drukwerk:

Drukkerij Cocu, Aalsmeer
info@cocu.nl - www.cocu.nl

© 2014 Stichting De Kwakel Toen & Nu

Het is niet toegestaan artikelen letterlijk over te nemen zonder toestemming van de redactie van dit blad. De naam van dit blad "Ut Quakeltje" is weergegeven in het Kwakels dialect en betekent: Het Bruggetje

INHOUD

| | |
|-----------------------------------------------------------------------|----|
| Colofon, Inhoud en Van de redactie | 2 |
| 't Vrye Noortveen terug op de kaart | 3 |
| Straatnamen van pastoors in De Oker | 5 |
| Gemeentelijk monument boerderij Aurora 150 jaar (1865-2015) | 8 |
| De aanleg van de Boterdijk en Drechtdijk 130 jaar geleden (1884-1885) | 11 |
| KBO De Kwakel 60 jaar (1954-2014) | 20 |
| Met dank aan de sponsors van de Stichting De Kwakel Toen & Nu | 23 |

VAN DE REDACTIE

Het was weer een jaar vol activiteit en emotie: de door ons ingediende naam 't Vrye Noortveen voor het groenpark werd door de gemeente overgenomen en wij hebben nog meer aanvullingen op onze website kunnen plaatsen. In het najaar hebben wij als stichting ook een gedenksteen uit 1884 ontvangen; die is weer mooi gerestaureerd en daar zoeken wij nog een mooie plek voor op de Boterdijk. Ook de twee Nostalgische Avonden waren weer een groot succes. Maar na de eerste Nostalgische Avond, wij waren nog aan het napraten over de geslaagde avond, kregen wij het zeer droevige bericht te verwerken dat onze zwager Herman Blom diezelfde dag op 67-jarige leeftijd verongelukt was op zijn geliefde racefiets. Grote verslagenheid bij onze familie en ons bestuur. Herman was al jaren enthousiast begunstiger van onze stichting. Wij hebben hem op de tweede Nostalgische Avond in het dorps huis herdacht met een indrukwekkende minuut stilte. Het bestuur van Stichting De Kwakel Toen & Nu wenst zijn vrouw Lia, de kinderen en kleinkinderen heel veel sterkte bij het verwerken van dit onverwachte grote verlies.

Voor uw agenda hebben wij alvast de twee Nostalgische Avonden in 2015 vastgelegd. Noteert u maar vast: vrijdag 25 september en vrijdag 9 oktober. Wees er op tijd bij, de avonden waren ook dit jaar geheel uitverkocht. Het Dorps huis "De Quakel" danken wij hartelijk voor alle medewerking en gastvrijheid om de twee gezellige Nostalgische Avonden weer zo'n succes te laten zijn. Wij willen verder iedereen bedanken voor het beschikbaar stellen van oude foto's, films en informatie. Onze speciale dank gaat uit naar de Stichting Oud Uithoorn / De Kwakel (archiefmateriaal) en Jeroen van Doorn voor teksten en archiefmateriaal. Zonder onze donateurs en sponsors is dit allemaal niet mogelijk, hartelijk dank. Tot slot wensen wij iedereen veel lees- en kijkplezier toe van Ut Quakeltje en fijne feestdagen!

Het team van Stichting De Kwakel Toen & Nu

Foto voorzijde: Drechtdijk met de kerk en de Kleine Drecht (Ca.1920)

Foto achterzijde: De praam in de Priestervaart, schilderij van Hein Winter Sr.

'T VRYE NOORTVEEN TERUG OP DE KAART

In april van dit jaar is het startsein gegeven voor de aanleg van een nieuw groengebied in De Kwakel. Dit park wordt gerealiseerd tussen de Iepenlaan en de Vuurlijn. Er is een subsidie gekregen van de Stichting Leefomgeving Schiphol en wethouder Verheijen onthulde de historische naam van het gebied: *'t Vrye Noortveen*. Deze naam is aangedragen door onze Stichting De Kwakel Toen & Nu. De naam werd geschreven in verschillende varianten. De oudste naamgeving hebben wij ingediend bij de Gemeente Uithoorn en werd goed bevonden.



De eerste spade in de grond van 't Vrye Noortveen (2014)

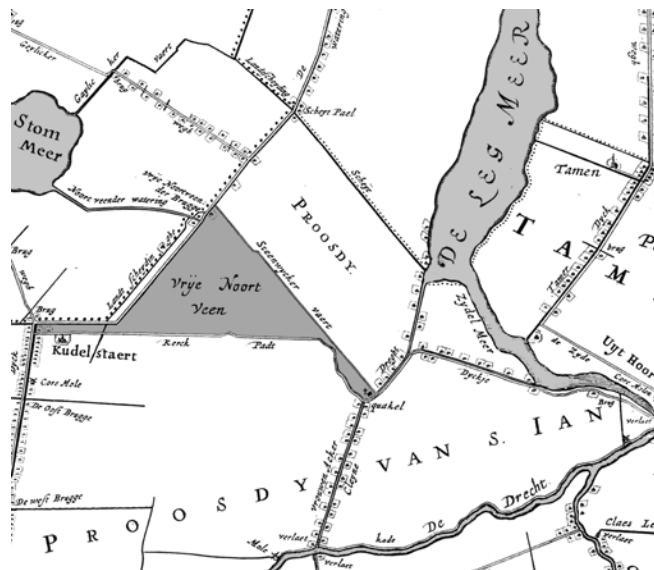
Het Vrye Noortveen was Hollands gebied en viel later (tot ver in de 19e eeuw) onder Amstelveen. De benaming "Vrye" heeft, naar men vermoedt, betrekking op de gedeelde zeggenschap. Ondanks dat het gebied onder de Graaf van Holland viel, oefenden de kapittelheren van de bisschop van Utrecht er in de periode na de ontginningen er (ook) zeggenschap over uit. Onder de bisschop van Utrecht (*Nedersticht*) viel onder meer het Kapittel van St. Jan.



Dit gebied grensde met het Kwakelschap en de Steenwyckervaert ook aan het Vrye Noortveen. Ofwel: De Quakel lag (op de kerk na) op Utrechts grondge-

De Proosdy van St. Jan van Utrecht (1285)

bied. De kerk van De Quakel was in de periode na de reformatie bewust op het uiterste puntje van het Vrye Noortveen gebouwd (om aan vervolging te ontkomen) en viel zodoende onder Nieuwer Amstel (nu Amstelveen). Dit is in 1840 gebeurd toen de Provincie Holland werd opgesplitst in Noord- en Zuid-Holland. Feit is wel, dat zonder de 'bijzondere' grenssituatie van het Vrye Noortveen het kerkdorp De Kwakel er niet zou zijn geweest.



De donkergrijze driehoek is 't Vrye Noortveen (1647)

Het Vrye Noortveen zelf is rond 1100 als moerasland ontgonnen (graven van sloten) in bruikbaar land. In de eeuwen daarna is het echter ten prooi gevallen aan de vervening, waardoor het (op een hoekje bij De Kwakel na) veranderde in een plassengebied. Alleen een voetpad (Kerck Padt) naar Kudelstaert bleef in stand. Een zware storm op 29 november 1836 maakte hier alsnog een eind aan. In 1877-78 is de Noorder-Legmeerpolder drooggelegd, waarbij ook het voormalige Vrije Noortveen is ingepolderd.

De geestelijken mochten geen aardse bezittingen hebben en onderhouden. Om toch de vele eigendommen te kunnen beheren die de kerk had (in de vorm van de ontgonnen grondgebieden), had de kerk deze gebieden ingedeeld in kapittels (het woordje kapitaal is hierin herkenbaar). Voor het beheer en het aardse gezag stelde de bisschop zogenaamde kapittelheren aan. Ons gebied maakte deel uit van het kapittel van St. Jan. Aan het hoofd stond de Proost. Vanuit zijn onderkomen (kasteel) in Mijdrecht voerde hij het gerechtelijk gezag uit over dit gebied (Proosdijlanden). Om het te kunnen be-



heren was dit gebied opgedeeld in 'Gerechten'. Het Gericht Uithoorn was weer ingedeeld in Districten, zoals Steenwyck, Steenwyckerveld, Bezwooren Kerf. (en 't Vrye Noortveen dat onder Holland viel).

Het Vrye Noortveen is naar alle waarschijnlijkheid een overgebleven gebiedje geweest, toen het Steenwyck aan



't Vrye Noortveen met links de Priestervaart en de grens rechts de Steenwyckervaart (1958)

de ene kant werd ontgonnen, en het Bezwooren Kerf gelijktijdig aan de andere kant tot stand kwam en stopte bij het 'zij-uitloopje' (de sloot langs het Kwakelsepad) van de Kleine-Drecht. De ontginning Steenwyck naderde vanaf de Uithoornse kant en stopte in een rechte lijn met de aanleg van de Steenwyckervaart. Ertussenin bleef zo een "driehoekig gebiedje" (dit is op alle oude kaarten heel herkenbaar) over, 't Vrye Noortveen, dat naderhand apart is ontgonnen.

Wij zijn er als stichting erg trots op dat de oude, in vergetelheid geraakte naam uit de historie voor de toekomst behouden blijft echt, Toen & Nu. 't Vrye Noortveen is na vele jaren weer terug op de kaart.



Historisch naambordje (2014)

(Met dank aan Jeroen van Doorn (Kudelstaart) voor medewerking aan de teksten en het archiefmateriaal)

Luchtfoto van 't Vrye Noortveen, nog steeds de herkenbare driehoek (2012)

STRAATNAMEN VAN PASTOORS IN DE OKER

De naam 'De Oker' van de nieuwe woonwijk in ons dorp is door ons aangedragen en door de gemeente overgenomen. Daar zijn wij als stichting heel trots op, want het is tenslotte de historische naam voor dat stukje land in ons dorp. Helaas waren wij te laat om mee te praten over de naamgeving van de straten in De Oker. De stratencommissie van de gemeente had de namen al als advies aan B&W voorgelegd en die hadden het advies al overgenomen. Er was gekozen voor pastoors in De Kwakel.

Wij willen u hierbij meer vertellen over deze pastoors. Dan krijgt u een beeld van wat deze notabelen betekend hebben voor het Rooms-Katholieke dorp.



Stratnamen in De Oker

Joannes van Dijk (periode 24-4-1790 / 1808) Joannes van Dijk is vanaf 24 april 1790 aangesteld in De Kwakel. Op 10 juni 1790 volgde zijn officiële installatie als pastoor.

Vanaf 1780 was het al een roerige tijd tussen de 'oranje klanten' (prinsgezinden) en de 'Keezen' (patriotten). Ook onze omgeving (zo dicht bij Amsterdam in het grensgebied tussen Holland en Utrecht) ontkwam niet aan militair vertoon en andere oorlogsgevolgen. De strenge winter van 1795 maakt aan deze slepende machtsstrijd uiteindelijk een einde. Onder aanvoering van Generaal Pichegru trekt begin januari het Franse leger, tezamen met de naar Frankrijk gevluchte Hollandse patriotten, de bevroren rivieren over Nederland in. De 18e van die maand vlucht Willem V en is Nederland in Franse handen. De democratie wordt ingevoerd en Nederland gaat de Bataafse Republiek heten.

Het moet een hele verademing geweest zijn, toen in 1795 de Bataafse Republiek werd uitgeroepen, met als basisbeginselen "VRIJHEID, GELIJKHEID en BROEDERSCHAP". De bevoorrechte positie van de gereformeerde

kerk (vanaf dan Hervormd geheten) verdween. De met meerderheid van stemmen gekozen burgerlijke overheid kreeg het nu voor het zeggen, en nog belangrijker: 'Yder mensch heeft het regt van God zoodanig te dienen als hij wil of niet wil. Allen zijn verkiesbaar tot alle ampten'.

Hiermee kwam na ruim 200 jaar officieel een einde aan de 'onderdrukking' van de Rooms-Katholieke kerk. Ook pastoor Van Dijk in De Kwakel moet dit als een keerpunt in de geschiedenis omarmd hebben. De gevolgen van deze ommekeer in de geschiedenis aan de vooravond van een nieuwe eeuw zijn uiteindelijk de basis geweest voor vele verbeteringen in De Kwakel. Zo werd het in de nieuwe situatie mogelijk de oude kerk door een nieuw gebouw te vervangen.

Lambertus Gerardus Pullen (periode 1808 / mei 1823)

Na het overlijden van Pastoor Van Dijk werd Lambertus Gerardus Pullen benoemd tot pastoor in De Kwakel. Lambertus G. Pullen was in 1772 te Amsterdam geboren. Vóór zijn benoeming in De Kwakel was Pullen pastoor in IJpendam. In 1816 kreeg de Kwakelse Kerk een altaar (tombe) aangeboden door pastoor Willem van Tellingen uit Vinkeveen. Voorwaarde voor deze gift was wel dat aan de geveer tot aan 1866 jaarlijks 32 keer de mis werd opgedragen. Vrijheid van godsdienst maakte het o.a. ook mogelijk om een eigen katholiek kerkhof in te richten. Tot dan werden de overledenen begraven in, of bij, een door de Staat erkende protestantse kerk. Voor de Kwakelaars was dit de protestantse kerk van Kudelstaart, nabij het huidige Vrouwentroost.

Onder het pastoraat van pastoor Pullen is in april 1819 in De Kwakel een eigen katholiek kerkhof aangelegd. Het bevond zich, net als de kerk, op een naastgelegen perceeltje in het 'Vrye Noortveen', dat toen formeel nog onder de gemeente Nieuwer-Amstel viel. Het was één van de eersten in onze omgeving, met als gevolg dat er uit de wijde omtrek (Uithoorn, De Hoef enz.) katholieke overledenen in De Kwakel werden begraven. Overledenen werden per vaartuig (praam) in De Kwakel afgeleverd, want wegen ontbraken of waren nauwelijks begaanbaar. Bij de inwijding van het kerkhof hield Severus Utberg, pastoor van Zevenhoven, een feestpredicatie. Anna Maria Greve (ovl. 4-7-1819) uit Nes a/d Amstel was op 8 juli 1819 het eerste lijk dat op het Kwakelse kerkhof werd begraven. De uitvaartplechtigheid maakte op haar broer Augustinus Greve een diepe indruk. Dat resulteerde erin

dat hij in 1820 een RK-kerkhof in de Nes en de Zwaluwenbuurt liet aanleggen. Pastoor Pullen (51) is op 29 mei 1823 overleden en de 31e begraven als eerste pastoor in De Kwakel op het eigen kerkhof.

Cornelis Vasse (periode 26-4-1872 /21-8-1891)

Cornelis Vasse werd op 12 februari 1837 te Gouda geboren. Na eerst kapelaan te Schiedam en Haarlem te zijn geweest, volgde in april 1872 zijn benoeming tot pastoor in De Kwakel. Van april 1872 tot aan zijn overlijden op 21 augustus 1891 is Cornelis Vasse pastoor in De Kwakel geweest. Zijn lichaam is begraven in het (toen nieuwe) priestergraf op het Kwakelse kerkhof.

Bouwpastoor Cornelis Vasse (1875)

Al direct na zijn aankomst, 26 april 1872, in De Kwakel valt de nieuwe pastoor de deplorabele toestand van het kerkhof op. De veenaarde, die destijds ter verhoging was aangebracht, was zover ingeklonken dat her en der zelfs de lijkkasten zichtbaar waren.

Het uit 1819 daterende kerkhof was een van de eerste katholieke begraafplaatsen in deze omgeving. Gevolg was, dat er uit de wijde omtrek vandaan in De Kwakel werd begraven. Er moest dan ook al snel uitgebreid worden. Later kwamen er meer katholieke kerkhoven (zoals Uithoorn in 1864). Het aantal begrafenissen nam daarmee weer af en beperkte zich tot de eigen parochianen.

In 1872 is een van de eerste acties van pastoor Vasse de opknappbeurt van het kerkhof. Een speciale collecte moest de financiële middelen leveren om het arbeidsloon te betalen. Johannes Leenders van de Boterdijk stelde de benodigde veengrond ter beschikking en de graszoden om de hellingen te beleggen.

Wat de gratis aangeboden veengrond en graszoden betreft: In die jaren was men volop bezig met de voorbereidingen van de inpoldering van het Legmeerplassegebied. Alle nog aanwezige legakkers moesten voortijds worden afgegraven en weggebaggerd. Het was dan ook een gouden handel in die tijd. Immers, na het droogmalen zouden achtergebleven veenbulten veel meer werk geven om te verwijderen en daarmee kostbaar. Johannes Leenders woonde destijds op de boerderij 'Door Gods Zegen' aan de Boterdijk 66 (nu 130) ter hoogte van de Hondenbuurt en was veenman van beroep.

De bouw van de nieuwe kerk

Economisch gezien zat het wel goed in die jaren in De Kwakel. De inpolderingswerkzaamheden brachten veel werkgelegenheid en daarmee geld in het laatje. De in aanleg zijnde Legmeerpolders haalden ook De Kwakel uit zijn isolement door de komst van nieuwe doorgaande wegen. In de kerkbestuursvergadering van 16 november 1872 pleit pastoor Vasse dan ook voor de bouw van een nieuwe kerk met toren en pastorie. In zijn argumentatie gebruikte hij onder andere de volgende woorden:

“Daar alles, ofschoon netjes onderhouden, bouwvallig is en de kerk veel te klein voor de parochie.”



Nog hetzelfde jaar is er middels een inschrijflijst een inventarisatie gehouden onder de parochianen. Ieder gezinshoofd en de eventueel inwonende dienstbodes werd gevraagd in te tekenen, met als voorwaarde de bereidheid om gedurende de komende tien jaar, jaarlijks een extra bijdrage te geven. Op deze wijze was het mogelijk om te kijken of het financieel haalbaar was. Het to-

taal bedrag dat jaarlijks opgebracht diende te worden bedroeg circa fl. 2200,- (€1000,-). De actie slaagde en het besluit werd genomen om over te gaan tot de bouw van een nieuwe kerk met toren en pastorie. Ter oriëntatie reisden de pastoor en het kerkbestuur samen naar Stompwijk, waar in die tijd een kerk in aanbouw was. Men raakte daar nogal onder de indruk en de architect, Evert Margry uit Rotterdam, kreeg de opdracht om tekeningen te maken voor een in De Kwakel te bouwen nieuwe kerk. Het begrotingsbedrag kwam uit op fl. 62.000,- (€28.200,-) met daarbij nog fl. 3500,- (€1590,-) extra op verzoek van de pastoor. Deze vond het noodzakelijk dat het kerkgebouw onderwelfd zou worden in verband met het inklinken van de zachte veenaarde. Eén kerkmeester vond dit niet nodig en was er op tegen, maar de pastoor kon hem later alsnog overtuigen. Van de vijf aannemers die ingeschreven hadden, verkreeg de in De Kwakel woonachtige Sippe Heeres Hendrikse de opdracht tot de bouw. De 20e juni, het is inmiddels 1873, werden er op verschillende plaatsen proefpalen geslagen. Het heiblok werd getrokken door een grote groep mannelijke parochianen die zich vrijwillig hadden aangeboden. De paallengte werd uiteindelijk bepaald op 12 meter. Gedeputeerde Staten van Noord-Holland verlangde in de vergunning dat het nieuw te bouwen kerkgebouw minimaal 8 meter van het kerkhof af moest komen te staan en 14 meter van het werkelijk voor begraven bestemd ter-

rein. De veel grotere kerk zou daardoor wat verder naar achteren komen te staan, maar er was te weinig ruimte. Om het kerkterrein te verruimen werd eenvoudigweg een stuk van de langs het kerkterrein gelegen sloot (de Priestervlaart) gedempt. Een ander probleem was dat eerst de oude kerk en pastorie dienden te worden gesloopt om de nieuwe te kunnen bouwen. Niet alleen de Kwakelaars waren tijdens de bouwperiode zodoende verstoken van een kerk, maar de pastoor diende zolang ook vervangende woonruimte te vinden.

Noodkerk en pastorie bij Boerderij Mea Laetitia aan de Boterdijk

Hoe nu ter kerke en waar laten we de pastoor? De oplossing kwam van een goedwillende parochiaan: Aaltje Verhoef, een ongehuwde buurvrouw. Deze Aaltje (1831-1900) bewoonde boerderij Mea Laetitia (Mijn Vreugde). Dit was de boerderij van wijlen Klaas van der Klugt (1778-1854), waar Aaltje ooit was komen inwonen als voorhuwelijks dochter van zijn 2e vrouw. In de tijd dat de nieuwbouw van de kerk speelde waren er geen agrarische activiteiten meer en waren de opstallen, op de boerderijwoning en het daggelderhuis na, al grotendeels verdwenen. De boerderij (Boterdijk 108, nu 202) was niet ver van de kerk gelegen en Aaltje Verhoef bood in dit kader haar woning aan als tijdelijk onderkomen voor de pastoor en het erf erachter voor de bouw van een tijdelijke noodkerk. De enige voorwaarde die Aaltje er aan verbond was een gratis vaste plaats in de nieuwe kerk voor de rest van haar leven. Zo gezegd, zo gedaan. Het boerderijerf werd voor zover nodig geschoond van oude opstallen en de noodkerk werd neergezet. Tussen de noodkerk en de tijdelijke pastorie (boerderijwoning) kwam een vaste verbinding.

Na het gereed komen van de nieuwe kerk en pastorie in 1875 werd de houten opstal van de noodkerk openbaar verkocht (4-2-1875) en weer afgebroken. Aannemer Sip-



pe Heeres Hendrikse, die behalve de nieuwe kerk ook de noodkerk had neergezet, had het er maar druk mee. De openbare veiling voorzag tevens in de verkoop van gereedschappen en overgebleven bouw materiaal dat de aannemer niet meer nodig had, van steigers en kruiwagens enz. tot aan brandhout toe. Zo'n groot bouwwerk was niet opnieuw te verwachten.

De nieuwe St. Jans Geboortekerk in 1873 / 1875

In de tweede helft van 1873 ging de bouw van de nieuwe kerk van start. Begin 1875 was het bouwwerk zover dat de oplevering plaats kon vinden. Ook de pastorie was gereed en pastoor Vasse kon zijn tijdelijke verblijf verruilen voor een gloednieuw onderkomen. De plechtige inwijding van de kerk vond plaats op 18 februari 1875 door de deken van Ouderkerk. De Kwakel kon trots zijn op zijn nieuwe kerk. In de eerste jaren na de ingebruikname zijn er nog verfraaiingen aangebracht aan het interieur. Speciale collecten brachten hier de financiële middelen voor op tafel. *Het economisch tij zat flink mee in die tijd, verbetering Boterdijk tot rijweg 1885, aanleg Drechtdijk 1887, de nieuwe school aan de Boterdijk 1879, de beide Legmeerpolders tussen 1873-1882.*

Een orgel ontbrak in eerste instantie nog, maar kon enige tijd na de ingebruikname van de kerk worden aangekocht. Dit dankzij een gulle gift van Dirk Konst die fl. 2000,- gaf, maar hij was dan ook de organist en voorzitter van het zangkoor in die jaren. Met de bouwer van de kerk ging het wat minder goed. Al tijdens de bouw kwam Sippe Heere Hendrikse al veel geld tekort. Ondanks dat het kerkbestuur aanvankelijk nog een lening gaf, liet Hendrikse zich toch failliet verklaren. Maar de Bisschop gaf toestemming voor kwijtschelding van de lening. Daarmee was Hendrikse zijn bedrijf gered en De Kwakel had een prachtige nieuwe kerk. Toch zal later blijken dat er grote fouten zijn gemaakt bij de bouw. Met name de heipalen stonden op veel plaatsen niet goed onder de fundering. Al in de jaren 1930 komen de eerste signalen dat de kerk aan het verzakken is. Bouwpastoor Vasse heeft hier gelukkig geen notie van gehad, althans niet in zijn aardse bestaan.

(Met dank aan Jeroen van Doorn (Kudelstaart) voor medewerking aan de teksten en het archiefmateriaal)

Boerderij Mea Laetitia bood onderdak aan de pastoor en aan een noodkerk

GEMEENTELIJK MONUMENT BOERDERIJ AURORA

De boerderij Aurora (*Latijn voor Dageraad*), gelegen aan de Drechtdijk 137, nabij de Vrouwenakker, is thans een luxe woonboerderij. Van origine bestond de boerderij uit een hoofdverblijf met een woongedeelte en een koestal erachter. Ter linkerzijde van het hoofdgebouw stond, verbonden middels een doorloop, het zomerhuis. Links aan het zomerhuis was er een boenhoek aangebouwd met een spoelstoep aan de slootkant. Het achterdeel van het zomerhuis bestond uit een stalinrichting met aan de linkerzijde laag uitlopende varkenshokken. In latere jaren volgde nog de bouw van een wagenschuur met paardenstal, hier staat nu het woonhuis Nooitgedacht aan de Drechtdijk 139.

In 1846 overleed Pieter Könst, achterlatende een enorme erfenis bestaande uit diverse boerderijen waar dan ondertussen al kinderen van hem wonen. In 1848 volgde de uiteindelijke boedelscheiding, waarbij boerderij Veen en Bouwlust in eigendom overging op weduwe Claasje Verhoef, zoon Cornelis (1831-1874) en dochter Catharina (1842-1902), ieder voor 1/3 gedeelte. Niet onbelangrijk: Cornelis was een zoon uit het 1e huwelijk en Catharina een dochter uit het 2^e huwelijk. Dit had gevolgen toen weduwe Claasje Verhoef overleed. Haar 1/3 gedeelte in boerderij Veen en Bouwlust ging nu over aan dochter Catharina, die zodoende nu voor 2/3 gedeelte eigenaresse was van de boerderij waar in-



Boerderij Aurora, schilderij van Hein Winter Sr.

Vóór de bouw van de Aurora behoorde dit perceel toe aan de ernaast gelegen boerderij Veen en Bouwlust, waar vanaf 1814 Pieter Könst (1789-1846) met zijn gezin woonde. Eerst als pachter, sinds 1821 als eigenaar. Pieter zijn eerste huwelijk met de van boerderij Halfwegen afkomstige Trijntje Verhoef (1790-1838) bracht acht kinderen voort. Trijntje overleed jong. Na haar overlijden huwde Pieter in 1839 met een nicht van haar, Claasje Verhoef (1799-1861), waarna er nog twee kinderen zijn geboren.

middels haar halfbroer Cornelis woonde.

Toen enkele jaren later Catharina trouwplannen kreeg met boerenzoon Jan van Rijn wilde ze een eigen melkveebedrijf. Om land te verwerven ging Catharina met haar halfbroer Cornelis in mei 1865 een boedelscheiding aan, waarbij 2/3 gedeelte in boerderij Veen en Bouwlust aan haar toekwam. Dit leverde haar 12½ hectare op met daarbij ook een perceel vlak naast de boerderij. Daarop is intussen dan de bouw van een nieuwe boerderij (Aurora) al begonnen. Broer Cornelis verkreeg bij de boedelscheiding met zijn halfzus de boerderij Veen en Bouwlust, met nog 7 hectare die er

150 JAAR (1865-2015)



De replica van de oude steen uit 1865

achter lagen, in volledig eigendom. Ook dit land zou later (1924) nog bij de boerderij Aurora terecht komen. Cees Kandelaar woonde er toen.

1865 De historie van boerderij Aurora

Behalve de inbreng uit de boedelscheiding tussen Catharina en haar halfbroer Cornelis is dit nog verder aangevuld door Catharina met land afkomstig uit de erfenis van Klaas van der Klugt, waar haar moeder Claasje Verhoef een 2e huwelijk mee was aangegaan. Tot slot bracht Jan van Rijn (1842-1910), waar Catharina in 1865 mee trouwde, ook nog land in, waarmee er met de oplevering van de nieuwe Aurora een mooi nieuw melkveebedrijf van 18 ha was opgetuigd. Een nadeel was wel dat er achter de boerderij zelf maar één hectare land lag, het overige lag verderop, wat veel vaarwerk opleverde.

De eerste steen van boerderij Aurora werd op 1 mei 1865 gelegd door de 8-jarige Pietje Könst (Czn), een zoontje van Catharina haar halfbroer Cornelis. Uit het huwelijk van Van Rijn-Könst zijn vijf kinderen geboren waarvan er drie jong zijn overleden. Zoon Albertus Petrus (Bertus) van Rijn (1872-1940) nam als 2e bewoner de boerderij Aurora over van zijn ouders. Hij was gehuwd met Apolonia Leenders, een dochter van Hubertus Leenders (*zij woonde op boerderij 'De Verandering', in de volksmond bekend als 'Het Vaticaan' in de Kerklaan, de plek waar nu de Rabobank staat*). Uit dit huwelijk werden geen kinderen geboren. In 1920 ging Bertus van Rijn 'stil leven' en hij verkocht het bedrijf aan Cornelis Kandelaar.

1920 Familie Kandelaar komt in het bezit van Aurora
Cornelis (Cees) Kandelaar was in 1908 gehuwd met Gerarda Theodora Röling van de boerderij 'Ora et Labora' (Bid en Werk) van de Drechtdijk. Het echtpaar had hiervoor al verschillende boerderijen gepacht aan de Boterdijk en in Noorden. Aan de westzijde van de Kleine Drecht was er veel vraag naar geschikt tuinland. Zo kon het gebeuren dat in het jaar 1927 de heren Arie Hogenboom en Rinus Klijn tegelijkertijd bij Kandelaar komen om daar 2 ha land te kopen grenzend aan de Kleine Drecht, waar zij hun kwekerij begonnen.

In 1962 besluit vader Cees Kandelaar de boerderij over te doen aan zoon Gerard, die in 1950 getrouwd was met Agatha Maria (Aagje) van Diemen. De bezittingen zijn dan 7 ha land achter de boerderij en 13 ha verderop aan de westkant van de Kleine Drecht. In 1951 kwam een goede, betrouwbare knecht, Theo de Graaff, bij de familie Kandelaar te werken. Het was nl. een zeer bewerkelijk bedrijf. Met veel land verderop moest er veel over water gedaan worden. Voor het echtpaar Kandelaar ging op latere leeftijd, in 1962, toch nog een grote wens in vervulling: een tweeling, de dochters Gerda en Cora kwamen ter wereld. Later in 1962 kopen Wim Verlaan en Rinus van Zaal ook stukken tuinland op om te gaan beginnen met hun nieuwe kwekerijen. In 1965 komen er plannen om het gebied aan de westzijde van de Drechtdijk te gaan verkavelen en de tuinbouw te verbeteren. Vanaf eind jaren twintig had de tuinbouw een enorme groei gekend, maar die bedrijfjes waren intussen niet meer



rendabel, vandaar die 'Ruilverkaveling'. Gerard Kandelaar en Janus Kooyman leverden hiervoor heel wat land in en stopten met hun boerenbedrijf. Kandelaar beëindigde zo zijn melkveebedrijf in 1968 en was daarmee de laatste melkveehouder op de Aurora.

Trouwfoto Gerard en Agatha Kandelaar (14-6-1950)

1968 Aurora verkocht en burgerwoning Nooit Gedacht

Na de bedrijfsbeëindiging liet Gerard Kandelaar in 1969 voor zichzelf een burgerwoning “Nooit Gedacht” bouwen (nr.139) naast de boerderij op de plek van de wagenshuur. De Aurora was in 1968 intussen met het land wat er nog achter lag verkocht aan zijn zus en zwager Mien Kandelaar en A. J. Straathof. Eind 1985 verkocht Straathof het door aan de uit Mijdrecht afkomstige Theo van Wijk. Dit echtpaar heeft er tot oktober 1994 gewoond. Theo verkocht zijn boerderij Aurora toen met 1 ha land, hij overleed vlak daarna in april 1995.

1995 Aurora 130 jaar, volledig gerestaureerd

De nieuwe eigenaar is de uit Aalsmeer afkomstige timmerman/aannemer Frank van den Aardweg. Hij koestert grote restauratieplannen voor de inmiddels 130-jarige boerderij. Beroepshalve is van den Aardweg meer dan voldoende toegerust om deze plannen te kunnen realiseren. De voormalige hooiberg werd verbouwd tot een tijdelijke woning voor de grote restauratieplannen van de grote boerderij. In 1995 begon de restauratie. De boerderij werd geheel gerenoveerd en zoveel mogelijk in de oude staat teruggebracht. In 1997 was de restauratie klaar. De oude boerderij was nu een luxe woonboer-

derij geworden. In 1998 werd het verbouwde zomerhuis opgeleverd.

In 2000 begon Frank van den Aardweg alweer met een volgend project: de herbouw van boerderij ‘De Hoop’ van Janus Kooyman, Drechtdijk 78, aan de overzijde van Aurora. Restauratie van deze boerderij bleek echter niet meer mogelijk, waarna hier een replica werd gebouwd. In 2004 werd de herbouwde ‘De Hoop’ opgeleverd, waarna Van den Aardweg er ging wonen. De woonboerderij ‘Aurora’ werd in de zomer van 2005 verkocht en in 2007 stond hij opnieuw te koop. Op dit moment woont de familie Wesenhagen in boerderij Aurora op de Drechtdijk 137.

Die prachtige, historische boerderij Aurora, waarvan de eerste steen 150 jaar geleden werd gelegd door de 8-jarige Pietje Könst, is tegenwoordig een officieel gemeentelijk monument. Stichting De Kwakel Toen & Nu is heel trots op die mooie, monumentale boerderijen aan de Drechtdijk en de Boterdijk.

(Met dank aan Jeroen van Doorn (Kudelstaart) voor medewerking aan de teksten en het archiefmateriaal)



Gemeentelijk monument Boerderij Aurora (2014)

DE AANLEG VAN DE BOTERDIJK EN DRECHTDIJK 130 JAAR GELEDEN (1884-1885)

De Botterdijk kwam al in de archieven voor in 1678, en later in 1734: Botterdyck leggende onder den Ge-regte den Uythoorn en Steenwykerveld. In 1866 heette het weer Kwakelschepad en Botterdijk. De dubbel t werd weggehaald en in 1884 schreef men het gewoon zoals nu: Boterdijk. Het is dit jaar 130 jaar geleden dat de Boterdijk werd aangelegd en dat leek ons een mooie gelegenheid om daar hier aandacht aan te besteden. Het smalle veendijkje werd in 2014 130 jaar geleden aangelegd, in 2015 130 jaar geleden geopend en als alles mee zit gaat de gemeente dit dijkje in 2016 een fikse opknapbeurt geven.

De Kwakel werd een gehucht genoemd, het had gaandeweg geen goede verbinding meer met de buitenwereld. Omringd door almaar groter wordende watervlakten zou het eens wegspoelen, schreef iemand in 1807. De oude schutsluis (de gedempte sluis) in de Kleine Drecht voorbij boerderij 'Schouwzicht' aan de Vrouwenaker was in 1819 gedempt. De doorvoer van goederen naar De Kwakel werd zo verder bemoeilijkt. Het was voor reizigers ook een lastig karwei daar te komen: de doorgaande routes waren door de golfslag ondermijnd of zelfs weggeslagen. Ook vanuit Uithoorn was de bereikbaarheid van De Kwakel via de Boterdijk in najaar en winter zeer slecht. Men koos dan liever een roei- of zeilboot om er te komen.

(De naam 'Schouwzicht' is afkomstig van een 'schouw-tje' (een pontje) dat de overzet van mensen en 'jaag-



De Vrouwenakkerschebrug in 1825 opgeleverd (ca. 1900)

paarden' verzorgde voordat de Vrouwenakkerschebrug er was. De Vrouwenakkerschebrug is in 1824 aanbesteed en is medio 1825 gebouwd en opgeleverd.)

Bij een heel zware storm op 29 november 1836 zijn er delen van het voetpad (nu Vuurlijn) tussen De Kwakel en Kudelstaart weggeslagen, waarmee de verbinding over land definitief verloren ging. Gevolg was ook dat het noordelijke en zuidelijke deel van het Legmeerplasseengebied nu één aaneengesloten watervlakte vormde, met nog grotere gevaren voor de woongemeenschappen. De gevolgen van deze stormramp lieten ook de politiek niet ongemoeid. De regering nam met spoed maatregelen en besloot eerst tot droogmaking van de Haarlemmermeer, die in 1840 begon en in 1852 gereed was. Er waren intussen (1844) ook plannen voor droogmaking van de Legmeerplassen, maar dat heeft nog heel wat voeten in de aarde gehad voor het zo ver was.

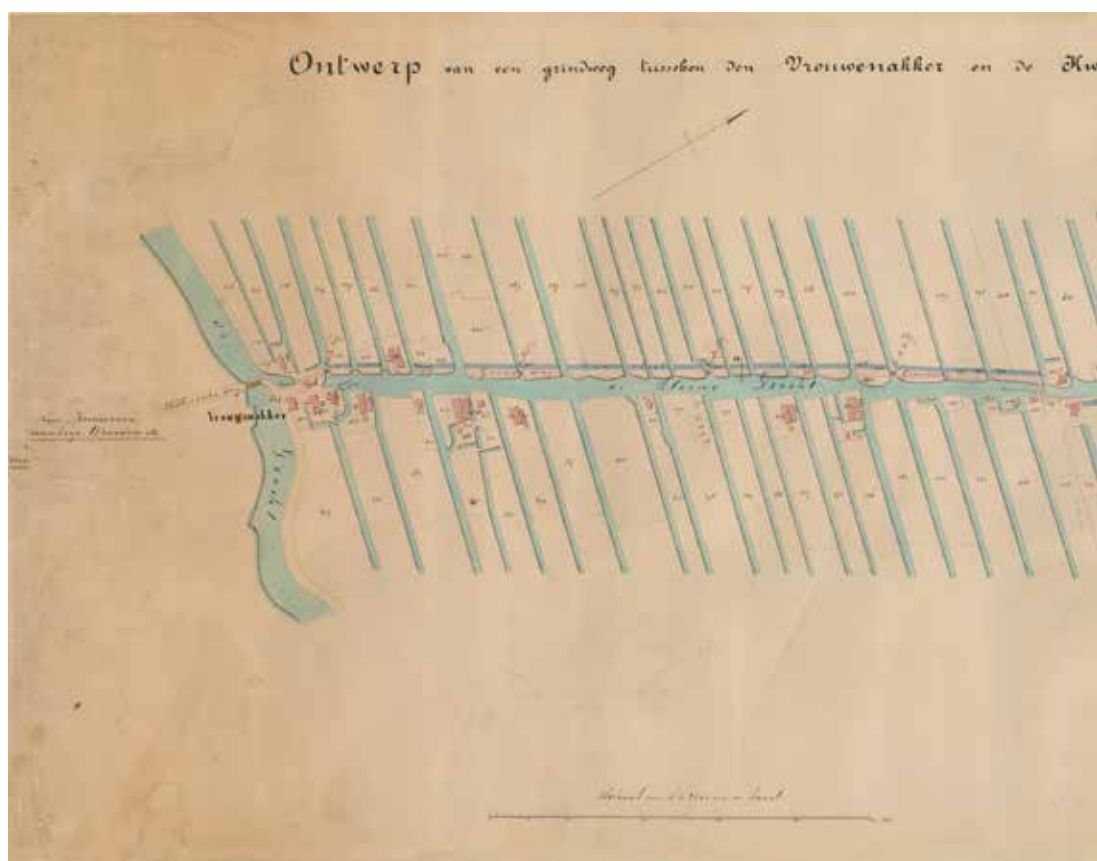
Oorspronkelijk was er het Legmeer, een door de natuur gevormd water, vandaar de aanduiding meer. Door vervening en later ook afslag van de oevers werd dit water steeds groter. De naam werd opvolgend aangepast in Legmeerplassen. En dat had een reden. Een plas of poel was een door menselijk toedoen ontstaan water. Het strikte onderscheid tussen beide benamingen had van doen met de omslagen (belastingen). Voor natuurlijk water behoefden eigenaren geen belastingen/heffingen te betalen!

Er liep een voetpad (Kerck Padt) in het verlengde van het Kwakelsepad naar Vrouwentroost (Kudelstaart). Verderop, vanaf boerderij 'Huis ter Lucht' naar het Robend in Kudelstaart, lag ook een dergelijk pad. De paden waren overgebleven na het uitvenen van het gebied eromheen en lagen tevens op de grens tussen 'Het Sticht' (Proosdij) en 'Graafschap Holland'. Door die twee paden was het Legmeerplasseengebied opgedeeld in drie gedeelten. Tussen De Kwakel en Kudelstaart lag de Kudelstaartse of Kwakelse Poel. Voorbij het andere pad was de benaming Kalslager Poel. Na het verdwijnen van de paden ontstond er een aaneengesloten watervlakte die later in twee delen is ingepolderd. Het dijkperceel tussen de Noorder- en Zuiderlegmeerpolder in, nu de Vuurlijn, ligt ongeveer op de plek van het oude voetpad (Kerck Padt) naar Kudelstaart.

Ontwerp van een grindweg van tusschen den Vrouwenakker en De Kwakel in de gemeente Uithoorn, met aansluiting aan den weg door den droogtemaken Poel en de Legmeer.

Opgemaakt door den ondergetekenden provincialen Opzichter van de Waterstaat te Alkmaar, in augustus 1879, F.J. Krieger

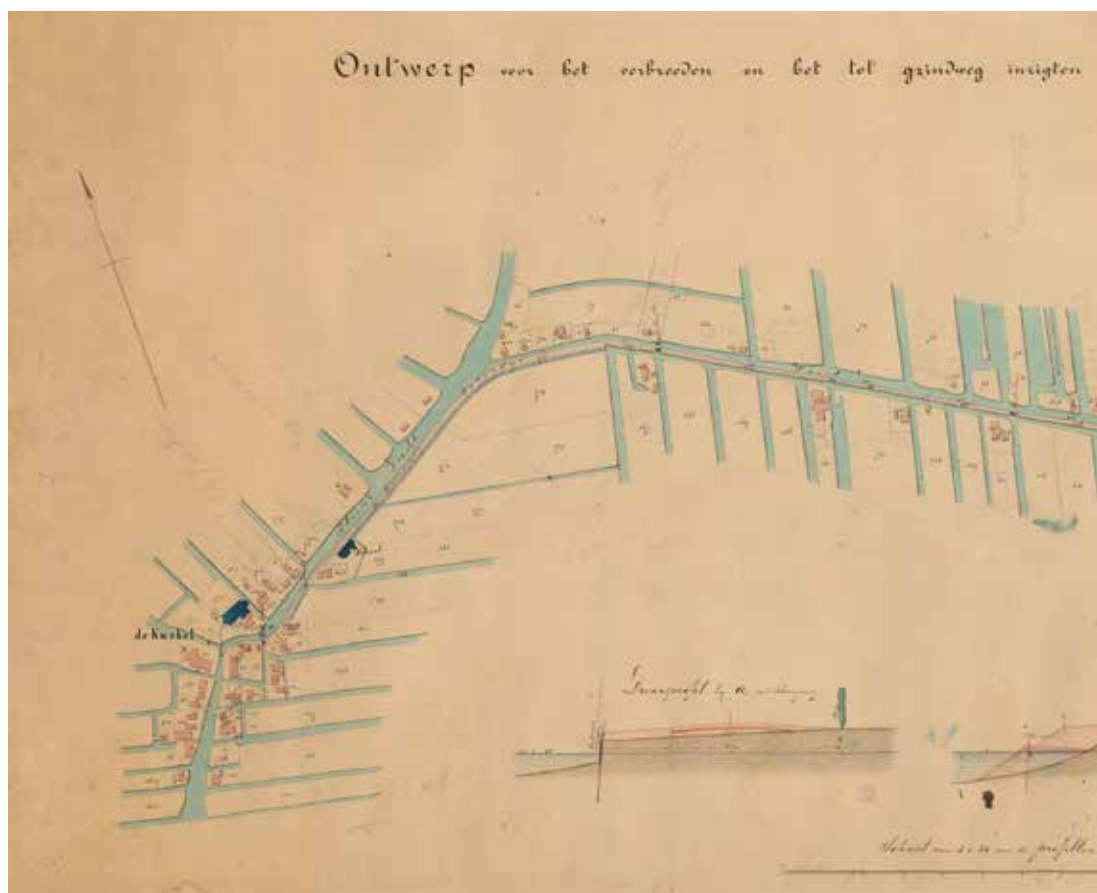
Gewijzigd overeenkomstig de opmerkingen door Heeren Gedeputeerde staten van Noord Holland, medegedeeld bij brief van 2 juny 1880. No.33. Alkmaar den 28 maart 1881, (F.J. Krieger)



Ontwerp voor het verbreedten van het tot grindweg inrigten van den Boterdijk, thans zijnde het voetpad van De Kwakel naar Uithoorn.

Opgemaakt door den ondergetekenden provincialen Opzichter van de Waterstaat te Alkmaar, in augustus 1879, F.J. Krieger

Gewijzigd overeenkomstig de opmerkingen door Heeren Gedeputeerde staten van Noord Holland, medegedeeld bij brief van 2 juny 1880. No.33. Alkmaar den 28 maart 1881, F.J. Krieger



kwakel in de gemeente Uitboorn, met aansluiting aan den weg door den Droogtemaker Poel en de Legmeer.



Dezorgprofiel van de Kwakel bij C.



Dezorgprofiel van de Kwakel bij D.



Dezorgprofiel van de Kwakel bij de Altem Sluicht bij A.

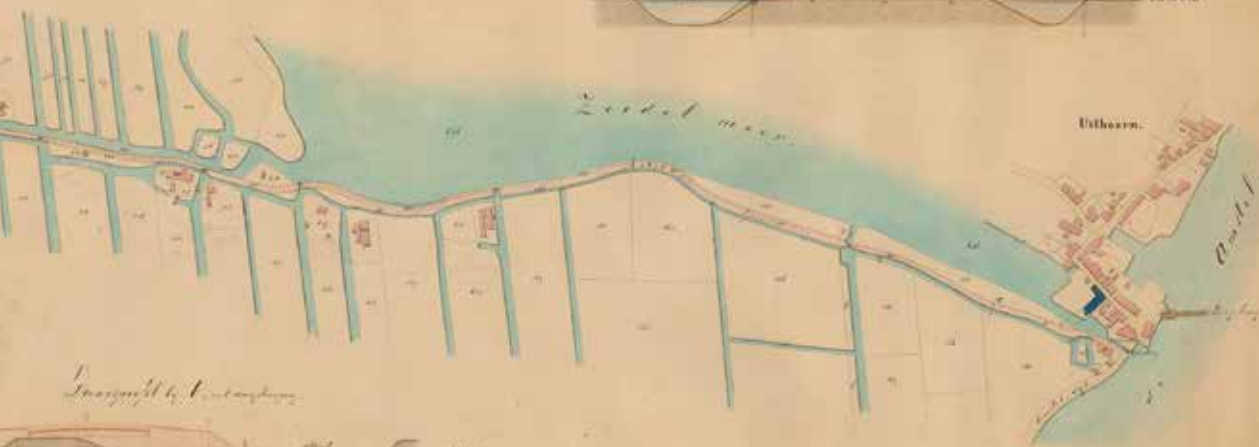


De afmetingen van de Kwakel zijn: breedte 10 voet, diepte 4 voet, en de afstand van de Kwakel tot de Altem Sluicht is 1000 voet.

Schaal 1:1000

De afmetingen van de Altem Sluicht zijn: breedte 10 voet, diepte 4 voet, en de afstand van de Altem Sluicht tot de Kwakel is 1000 voet.

van den Bolderdijk, thans zijnde het voetpad van de Kwakel naar Uitboorn.



Dezorgprofiel bij C.



Dezorgprofiel bij A.



De afmetingen van de Bolderdijk zijn: breedte 10 voet, diepte 4 voet, en de afstand van de Bolderdijk tot de Kwakel is 1000 voet.

Schaal 1:1000

De afmetingen van de Altem Sluicht zijn: breedte 10 voet, diepte 4 voet, en de afstand van de Altem Sluicht tot de Kwakel is 1000 voet.

Met de totstandkoming van de beide Legmeerpolders (in 1877 en 1882) werd in De Kwakel de noodzaak van goede doorgaande wegen nog sterker gevoeld. Het was een doorn in het oog van veel bewoners aan de Boterdijk. Het voetpad verkeerde nog altijd in zeer slechte staat en was voor onderhoud volledig afhankelijk van de plaatselijke eigenaren, ondanks dat het een openbare weg betrof. De Boterdijk naar De Kwakel was in feite niet meer dan een oud voetpad en hard aan vernieuwing en verbreding toe.

Een van de dingen die meespeelden, was dat de Boterdijk toen eigendom was van voornamelijk de boerderij-eigenaren van de boerderijen die er langs stonden. Dit verklaart ook waarom de gemeente, die dus geen eigenaar van de Boterdijk was, liever geld stak in de (bestrating) van de Dorpsstraat en niet in de Boterdijk. Cornelis Conijn, die zelf toen eigenaar was van twee boerderijen, inclusief de daarlangs liggende Boterdijk, had er dus zelf veel belang bij dat de gemeente de verbetering en het onderhoud van de weg (blijvend) zou gaan bekostigen. De grond zelf bleef weliswaar in eigendom, maar de (rij)weg eroverheen kwam in handen van de gemeente. Dat de Boterdijk tot dan zo slecht was, is te verklaren. De verschillende eigenaren (boeren) hadden er weinig trek in om er geld in te steken. Bovendien: bij de onderlinge begrenzingen lag meestal een loopbrugje of plank, waardoor er twee eigenaren in het spel waren om de portemonnee te trekken.

Veehouder en raadslid Cornelis Conijn

In 1868 wees veehouder Cornelis Conijn in zijn bezwaarschrift tegen de opgelegde gemeentelijke 'Hoofdelijke Omslag', op zijn dure verplichtingen ten aanzien van het oude pad over de Boterdijk. Terwijl grotere grondeigenaren elders in de gemeente een even hoge aanslag hadden te betalen, had hij ook nog de kosten van onderhoud van de weg over de dijk, die toch voor algemeen gebruik was, te dragen. Niet toevallig was Conijn in later jaren het raadslid dat zich zeer beijverde voor de verbetering van de Boterdijk. In 1878 kwam een plan gereed voor de verbetering van de Boterdijk en de aanleg van een nieuwe weg naar de Vrouwenakker. De gemeenteraad wilde het uitvoeren mits de provincie subsidie zou



verstrekken. Gedeputeerde Staten wilden niet onmiddellijk het plan steunen, zodat de gemeente zich richtte tot de minister van Waterstaat. De provincies Zuid-Holland en Utrecht gaven tot teleurstelling van Uithoorn geen subsidie. Het plan werd nu te duur voor de gemeente. Dat laatste was juist iets wat de bewoners van De Kwakel dwars zat. De gemeente telde twee verschillende gemeenschappen, het grote Uithoorn en het kleine De Kwakel, met één gemeentebestuur en één lege gemeentekas. Steeds werd daar de vraag gehoord: besteed je niet meer gemeentegeld aan één van de gemeenschappen dan zij aan belasting opbrengt? En zou de verbetering van de Boterdijk niet de neringdoenden in Uithoorn schaden? Deze vragen kwamen aan de orde in de vergaderingen van de raad. Pas na een 'adres' aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland door de bewoners onder leiding van Conijn, inmiddels raadslid en bestuurslid van de Uithoornse Polder, verzonden, kwam er weer beweging in de zaak. GS gaven het advies met de Boterdijk te beginnen, een advies dat de gemeenteraad opvolgde. In de raad waren mannen die vonden dat de bewoners zelf de verbetering van de weg moesten dragen, uitgaande van de aloude regel van 'verhoefslag', d.w.z. dat zij die



Boerderij van Cornelis Conijn in de winter, Boterdijk (ca. 1900)

woonden aan een weg, het onderhoud ervan betaalden. De boeren aan de Boterdijk waren verongelikt: toen de Dorpsstraat verbeterd moest worden, betaalde de gemeente dat. In 1873 was er toestemming voor droogmaking van het noordelijke deel van het Legmeerplassegebied. In 1875 begon men met leegpompen en in 1877 was het een droge Noorderlegmeerpolder geworden. De toestemming voor de droogmaking van ook het zuidelijk deel van het plassegebied volgde in 1878. In 1882 viel zodoende ook de Zuiderlegmeerpolder droog voor verder gebruik, al ging dit laatste niet zonder slag of stoot.

2 februari 1884 (*Het Nieuws van den Dag*): Van den toren in de buurtschap Kwakel, gemeente Uithoorn, en evenzoo uit de huizen van vele ingezetenen wapperden gisteren de vlaggen, om daardoor hunne ingenomenheid te kennen te geven met een den vorigen dag genomen raadsbesluit, waarbij besloten werd den Boterdijk tot rijweg aan te leggen, alsmede dat een rijweg gemaakt zal worden van de Vrouwenakker naar De Kwakel, waardoor in een lang gevoelde behoefte wordt voorzien. Door het aanleggen van een eerstgenoemden weg, wordt te land de kortste verbinding tot stand gebracht tusschen Haarlem en Utrecht.

30 september 1884 (*Nieuws van de Dag*): Mijnheer de Redacteur! De communicatie in onze gemeente was nooit onder de volmaaktheden te rangschikken, vooral de wijken Kwakel en Vrouwenakker stonden bitter slecht met elkander in verbinding. Verbeeld u: twee welvarende buurtjes met elkander verbonden door een wijde sloot, welke sloot aan beide kanten met flinke boerderijen pronkt. Geen dier boeren kan zijn erf verlaten of hij moet het varende doen. Dat die soort van communicatie in het najaar en in den winter hare schaduwzijde heeft laat zich licht begrijpen. Nu is men er eindelijk in geslaagd voor zoover met elkander in overeenstemming te komen als vooreerst voldoende is. Er is dezen zomer een rijweg gemaakt, die gedeeltelijk uit de kas van den Uithoornschen polder, gedeeltelijk door giften van partikulieren en gemeente-subsidie werd bekostigd. Slechts ontbreken nog eenige meters puin en de weg is in orde. Die weg zou een groot gemak opleveren voor verschillende omliggende gemeenten. De afstand van Amsterdam wordt er aanmerkelijk door verkort, en vooral de bewoners van den drooggemaakten Legmeerplas zouden er groot gemak en voordeel door ondervinden, als...de weg toegankelijk was voor het publiek; maar dat zal zoo niet mogen zijn. De gemeenteraad van ons dorp heeft toegestemd en subsidie beloofd, onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat genoemde weg alleen bereden mag worden door burgers uit de gemeente Uithoorn, of ingelanden van den Uithoornschen polder. Vreemdelingen mogen hunne aan den weg wonende vrienden bezoeken, maar moeten terugkeeren langs den weg dien zij gekomen zijn." Wij een weg maken, en een ander er op rijden; ik zou je danken," zegt de meerderheid in onzen gemeenteraad. Wij zouden wel eens willen weten wat ze zeggen zouden indien andere polders en gemeenten evenzoo deden. Dat echter dit middeneeuwsch boerengemeenteraadsbesluit door onze gedeputeerden zal bekrachtigd



Openbare school uit 1879 en Café Pouw aan de Oker (1905)

worden gelooven wij niet. Wij hechten nog geloof aan gezond verstand.

De Boterdijk telde vanaf de verbetering in 1884-1885 zes bruggen.

Pas in november 1884 werd na veel en moeizaam overleg in de gemeenteraad besloten tot verbetering van de weg over de Boterdijk. De aanbesteding op 25 november 1884 betrof zes houten draaibruggen voor de Boterdijk. Het werk werd gegund aan de Uithoornse firma C.J. Strijland, al was hij niet de laagste inschrijver van deze aanbesteding. Het gemeentebestuur gunde hem het werk, zodat zijn personeel, waaronder veel mannen uit Uithoorn, werk had. Zij zouden dus niet hoeven aankloppen bij de gemeente voor steun. Hij moest zorgen voor zes nieuwe bruggen en de weg aanleggen met grind, puin en kalk. Met die kalk zal 'kalkbries' bedoeld zijn, die zorgde voor vastheid van het wegdek. De draaibruggen in de Boterdijk waren nodig vanwege het vele vervoer over het water van vee en hooi.



Tavenu op de brug bij boerderij Het Ooievaarsnest (ca.1935)

Brug 1, ter hoogte van familie J. Kroone bij Zijdelmeer (Boterdijk 7)

Brug 2, ter hoogte van boerderij Nooitgedacht (Boterdijk 39, nu 77)

Brug 3, ter hoogte van de boerderij van Jan Rering (Boterdijk 43, nu 109), later de ophaalbrug

Brug 4, ter hoogte van het huis van Jacobus Verhoef (Boterdijk 102, nu 186), later de Stenenbrug

Brug 5, ter hoogte van boerderij Mea Laetitia (Boterdijk 108, nu 202), later de Stalenbrug

Brug 6, ter hoogte van boerderij Ooievaarsnest (Boterdijk 129, nu 219), nu uitgang Distellaan

Op de gedenksteen die later in het muurtje bij Kruidenier Voorn aan de Boterdijk gemetseld zat, stond dat hij geopend is op 16 april 1885 onder bestuur van Burgemeester E.B. Fremerij Kalff. Hierbij de tekst op de gedenksteen van de aanleg van de Boterdijk:



Gedenksteen van de opening Boterdijk (1884-85)

18 april 1885 (Het nieuws van den dag): Te Kwakel, gemeente Uithoorn, wapperden gisteren de vlaggen uit de huizen van vele ingezetenen, bij gelegenheid van de voltooiing van de verbreding van den Boterdijk tot rijweg, waardoor in eene sedert jaren bestaande behoefte wordt voorzien, dewijl hiermede de kortste verbinding te land is tot stand gebracht tusschen de steden Haarlem en Utrecht. Door dezen rijweg worden ook vooral gebaat de ingezetenen van de drooggemaakte Legmeerplassen (noord- en zuidelijk deel), die nu in de gelegenheid zijn gesteld om hunne landbouwvoortbrengselen rechtstreeks naar den waterweg Amsterdam-Rotterdam te vervoeren, en in onmiddellijke verbinding zijn gekomen met de kom van Uithoorn. De weg is gisteren door den Burgemeester en de commissie tot aanleg opgenomen en goedgekeurd.

1884 Vrouwenackerscheweg en Drecht-dijk (officieel pas in 1894)

Bij veel neerslag begon de ellende: 'een polsstok heb

je nodig om over de groote watervlaktens te springen', schreef Conijn eens. 'Een loopdad dat met bruggen aan elkaar verbonden was of met vlonders voor een doorvaart naar het boerenland', herinnerde Kwakelaar Hein Enthoven (1865-1933) zich vele jaren later. Hoe beroerd ook, naar de Vrouwenakker toe was er niet eens een pad. De gemeente Uithoorn had in 1879 al laten weten niets te voelen voor zo'n dure verbetering als de aanleg van een (rij)weg van De Kwakel naar Vrouwenakker. Raadslid G.D. Boerlage meende dat die ten koste zou gaan van de Uithoorns middenstand. Jasper Leenders, raadslid uit De Kwakel was het niet met hem eens: wat Uithoorn zou missen, kreeg De Kwakel en zij vormden toch één gemeente? Om de verbetering van de Boterdijk niet te frustreren werd van het aanvanke-



De Kleine Drecht nog heel breed (ca.1920)

lijke plan, waarin tegelijkertijd ook de aanleg van een weg naar de Vrouwenakker was opgenomen, afgezien. De Uithoornsepolder nam het initiatief nu zelf ter hand voor de aanleg (kosten) van een rijweg naar Vrouwenakker. De weg werd nu in z'n geheel langs de oostzijde van de Kleine Drecht gepland.

De werkzaamheden startten begin 1884 en tien maanden later, november 1884, was de weg zo goed als klaar. Ook het bestaande gedeelte Kwakelschepad, voorbij de draaibrug in De Kwakel, tot aan de Ringvaart van de Legmeerpolder, werd ter verbetering meegenomen. De Exploitiatiemaatschappij van de Zuider-Legmeerpolder nam destijds de bouw van een houten brug over de Ringvaart voor haar rekening. De omliggende gemeenten hadden geen bijdrage willen leveren in de kosten voor de nieuwe weg terwijl zij er wel van profijt van hadden. Ter afsluiting voor het doorgaande verkeer kwam zodoende bij Vrouwenakker en De Kwakel een slagboom. Toen naderhand bleek dat hier de hand mee

werd gelicht en het doorgaande verkeer veel schade toebracht, kwam de gemeente Uithoorn met het plan tol te gaan heffen. Eerst alleen voor de Boterdijk, maar uiteindelijk toch voor beide wegen, waarbij 1/3 deel van de opbrengst aan de kas van de Uithoornsepolder toekwam. De naam 'Drechtdijk' is bij raadsbesluit in mei 1894 toegekend als naam. Voordien was er geen officiële naam voor de Vrouwenackerscheweg, zoals deze in volksmond genoemd werd.



Houten brug in de Drechtdijk (ca. 1920-30)

Voordien ging alles nog per roeiboot. De politieambtenaar die vervoer wenste, moest dat regelen met Jan Spring in 't Veld in De Kwakel of bij scheepsmaker Enthoven aan de Vrouwenakker. In de gemeenteraad van Uithoorn was De Kwakel ondervertegenwoordigd wat ten koste ging van een goede belangenbehartiging van het dorp. Deze situatie leidde af en toe tot gemopper over de verwaarlozing van die belangen. De Kwakelse boeren vonden dat zij onevenredig veel moesten bijdragen in de kosten, terwijl de burgers in Uithoorn aan de verbetering van hun straten als de Amstelskade of Dorpsstraat zelf niet hoefden mee te betalen!

De rijweg van De Kwakel naar de Vrouwenakker was niet eenvoudig aan te leggen over de vele kopeinden van de percelen langs de Kleine Drecht, waar her en der ook nog boerderijen en huizen stonden. (zie de tekeningen op de oude plannen op de middenpagina van dit blad) Brede sloten waarover bruggen gelegd moesten worden. Veel ruimte voor een weg was er ook niet doordat enkele boerderijen met hun voorgevel dicht tegen de Kleine Drecht aan stonden. Feitelijk moest de Kleine Drecht deels gedempt worden voor het tracé van de weg. Het waren kostbare werken, waarvan de totale kosten fl.14.000,- (€ 6.400) bedroegen. Het polderbestuur had uiteindelijk het geld beschikbaar gesteld voor de aanleg. Deze weg was hard nodig voor de vele kerk-gangers en schoolkinderen. Ook de arts, vroedvrouw en pastoor konden zo hun zorg bijtijds verlenen, tot dan toe

moesten zij zich laten varen naar een patiënt of parochiaan in nood. De 'Nachtwacht' Piet Burm, de veldwachter en ook de postbode deden in een bootje hun ronde. Burm had ook de verantwoording voor de straatverlichting in het dorp.



Tolhuisje op de driesprong (ca.1917)

1887 Tolhuisje op de driesprong van 1887-1919

De gemeente, die de verbetering van de Boterdijk had bekostigd en ook een (subsidie)deel voor de aanleg van de weg naar Vrouwenakker voor haar rekening nam, stond voor behoorlijk wat kosten. Erg veel kosten, waarbij ook nog het onderhoud kwam. De gemeente Uithoorn hoopte een deel terug te verdienen door tol te heffen. De raad was ervan overtuigd dat deze tol flink wat zou opleveren, want alle verkeer tussen Gouda en Amsterdam en Haarlem en Utrecht zou volgens het gemeentebestuur de route door De Kwakel kiezen. Zij zag in dat met deze nieuwe rijweg een korte verbinding ontstond door de drooggemalen Legmeerplassen tussen de belangrijke grote handelssteden, wat veel reizigers zou kunnen aantrekken. Inderdaad bleek spoedig hoe belangrijk de nieuwe wegen waren: er werd heel veel gebruik van gemaakt. Even snel bleek dat, als gevolg van het drukke verkeer, de onderhoudskosten stegen. De gemeente vroeg het recht aan om tol te heffen. In augustus 1886 kwam het Koninklijk Besluit met de goedkeuring voor de duur van drie jaar. Deze is op verzoek van de gemeenteraad telkens verlengd, al was bijvoorbeeld raadslid Cornelis Conijn in 1895 tegen, omdat de boeren het al moeilijk genoeg hadden en het geringe tolgeld niet konden missen. Veehouder Conijn was ook medeoprichter in 1898 van de Coöperatieve Boerenleenbank in Uithoorn/ De Kwakel. Een zeer slimme en belangrijke man, die opkwam voor de belangen van de inwoners van het kleine dorp.

Bij de driesprong in De Kwakel kwam in 1887 een tolhuisje met een slagboom. De opbrengst ging voor 2/3

naar de gemeente en voor 1/3 naar de polderkas. Niet-ingezetenen konden zich niet uitkopen en kaashandelaars die met boot of wagen kwamen, hoefden slechts het halve tarief te betalen. Het snelle gemakkelijke reizen over de nieuwe wegen maakte het vervoer per boot van Gouda naar Uithoorn onrendabel. In de boot van Gouda naar Uithoorn zaten op een vroege vrijdagmorgen vaak nog slechts vijf passagiers of daaromtrent.



Boerderij Fontaine (J. Leenders) Drechtdijk (1887)

Cornelis Conijn stelde daarom voor een door paarden getrokken wagen, een omnibus, tussen beide plaatsen te laten rijden. Jasper Leenders verstond kennelijk de eisen van de tijd: zijn vader, Jan Leenders, kocht voor hem in 1887 een kleine boerderij (Drechtdijk 11) vlakbij de driesprong met daarin een café en broodbakkerij. De eerdere eigenaar Fontaine was gestopt en naar Amsterdam vertrokken. Jasper Leenders kreeg het druk met zijn zaak, mede door de aanloop van passanten. *(in 2012 kreeg Leenders het predicaat Koninklijk Hofleverancier, na 125 jaar op dezelfde plek hun werk te hebben uitgevoerd)*

De 'Nachtwacht' Pieter Augustinus (Pieter) Burm voor het tolgaarderhuisje in 1907. Ter gelegenheid van zijn 25-jarig jubileum werd hij als veldwachter voor zijn kantoor op de foto gezet. Hulde aan de jubilaris 1882-1907. De tol is nooit een groot financieel succes geweest. De opbrengst daalde zelfs in de loop der tijd. Uiteindelijk besloot de gemeenteraad om de tol per 1 januari 1919 op



*De Nachtwacht
Pieter Burm (1907)*

te heffen. Burm vervulde meer ambtelijke functies: hij was het bij wie men brieven kon bezorgen en afhalen (de brievenbus van de posterijen met het wapen van het Koninkrijk der Nederlanden erboven hing naast de deur) en hij moest de orde handhaven als onbezoldigd veldwachter. Een man van orde en gezag in het kleine gehucht aan de Kleine Drecht.



Boterdijk en Drechtdijk (ca.1920)

1925 Houten bruggen vervangen op de Boterdijk en Drechtdijk

In 1925 is brug 1, ter hoogte van het Zijdelmeer bij Uithoorn, vervangen door een betonnen brug met houten wegdek en ijzeren leuningen. In hetzelfde jaar is brug 4, ter hoogte van de familie Hogerwerf, vervangen door een betonnen brug (De Stenenbrug). De brug 2, ter hoogte van boerderij Nooitgedacht (Boterdijk 39, nu 77), zal ook ergens in deze periode vervangen zijn. (dit is echter niet precies bekend)

In februari 1927 waren er bouwplannen voor een nieuwe ophaalbrug (een wipbrug) bij brug 3, ter hoogte van boerderij Treur. Er werd evenwel gekozen voor herstel en reparatie, dat was goedkoper. Het idee achter de keuze voor een wipbrug was, dat dit mooier bij de landelijke omgeving paste.

(Op 23 februari in de raad behandeld) Op 11 mei 1927 (Leidsche Courant): De Prov. Waterstaat had bezwaar gemaakt tegen 't bouwen van een houten wipbrug aan den Boterdijk. De belasting zou minstens 24.000 Kg moeten bedragen. Dan zou zoo'n brug fl. 6.000,- moeten kosten. Herstel van de oude brug zou bedragen fl. 463,03. B en W stellen voor tot dit laatste over te gaan, daar in de naaste toekomst deze brug kan vervangen worden door een vaste brug. Z.h.s. aangenomen. (Het gaat over de ophaalbrug bij Dirk Treur en de heer Nederland. De houten draaibrug uit 1884 was in 1926-

1927 in slechte staat. De optie was reparatie dan wel vervanging. Het voorstel was om er een ophaalbrug te bouwen. Uiteindelijk werd toch besloten voor reparatie.)

Op 8 juni 1933 volgde het besluit om brug 3 (Boterdijk 109) te vervangen. Na een eerdere afwijzing in 1927 was er nu wel goedkeuring voor vervanging door een wipbrug. Het eerdere ontwerp uit 1927 werd alsnog toegepast.

19 oktober 1933 (Leidsche Courant): **Wegafsluiting!** De Boterdijk, verkeersweg Haarlem-Aalsmeer-De Kwakel-Uithoorn-Utrecht is voor eenige maanden afgesloten vanwege het slaan van eener nieuwe brug. Het verkeer moet langs de Vuurlijn. (Het is de ophaalbrug geworden met het oude ontwerp uit 1927)

30 oktober 1939 (Leidsch Dagblad): **Verbetering van den Boterdijk** De verbetering van den Boterdijk aan De Kwakel, is gegund aan de heeren De Beus te Uithoorn en G. Rijneveld aan de Kromme Mijdrecht, wijk Amstel voor fl. 23.000,-

De dijken na de Tweede Wereld Oorlog

De laatste houten draaibrug 6, in de bocht van de Boterdijk vlakbij De Kwakel, is nooit vervangen. Boerderij 'Het Ooievaarsnest' was afgebrand en niet meer als boerderij in bedrijf. Van de draaibrug werd daarom geen gebruik meer gemaakt. Na de oorlog is het water daar gedempt.

In 1948 is de brug bij kruidenier De Kuiper in de Drechtdijk opnieuw gerenoveerd. In 1950-52 is de houten draaibrug 5 in de Boterdijk, ter hoogte van boerderij 'Mea Laetitia' (Mijn Vreugde), vervangen. Daar kwam een betonnen brug met stalen leuningen, die in de volksmond de 'Stalenbrug' genoemd werd.

3 november 1952 (Leidsche Courant): **Brug wordt weg** In de laatst gehouden gemeenteraadsvergadering is besloten de draaibare brug bij Halfwegen in de Drechtdijk te verwijderen en de doorvaart te dempen. Van de vijf draaibare bruggen, welke in deze 1,3 km. lange weg gelegen waren, blijft er nu nog een over. Voor het drukke verkeer een grote verbetering.

31 maart 1956 (Leidsche Courant) **De Kwakel, Brug was iets te smal** Kees Bartels, meer bekend als "Kranten Kees", had het ongeluk tijdens het kranten bezorgen in het water te geraken. Hij zou bij Gebr. Hogerwerf

aan de Boterdijk het dagelijkse nieuws gaan bezorgen, en wilde altijd over de vrij smalle brug fietsen, doch op onverklaarbare wijze mislukte het deze keer, zodat Kees kopje onder ging in het kroos. Gelukkig is hij een goede zwemmer, zodat hij zich wist te redden. Zijn fiets met kranten bleef juist op het kantje hangen, zodat de lezers het nieuws onder ogen kregen.



Brug der Zuchten bij boerderij Ora et Labora (ca.1955)

12 maart 1957 (Leidsche Courant): De brug der zuchten gaat als laatste houten draaibrug verdwijnen. De beruchte smalle brug in de Drechtdijk 63 nabij veehouder Dirk van Rijn van boerderij 'Ora et Labora' (Bid en werk), gaat verdwijnen, dit is besloten in de laatstgehouden raadsvergadering. De bewuste 'brug der zuchten' was nog de enige houten draaibrug in de Drechtdijk. De andere bruggen zijn reeds in de loop der jaren verdwenen, hieraan zat niet zo veel vast, maar deze laatste brug werd nog herhaaldelijk gebruikt, vooral in de zomermaanden, als doorvaart van de veehouders die hun land aan de overkant van de Drecht hadden. Het gemeentebestuur was deze brug al jaren een doorn in het oog, niet alleen omdat het een verkeersobstakel van de eerste orde was, doch ook omdat deze brug veel onderhoud vergde, en tientallen malen per jaar geramd werd, met alle gevolgen van dien. Vooral door toedoen van de Kwakelse wethouder G.W. Voorn, is het gemeentebestuur tot overeenkomst gekomen met de betrokken veehouders. Een kleine ruilverkaveling tussen enkelen van hen is tot stand gebracht, en zodoende zal deze beruchte brug binnen niet al te lange tijd, tot het verleden gaan behoren, zeer tot vreugde van alle automobilisten, vooral van de autobuschauffeurs.

19 september 1957 (Leidsche Courant): De brug der zuchten verdwijnt aan de Drechtdijk (63, nu 117). De laatste dagen van de thans nog 'enige brug' in de Drechtdijk zijn geteld. Nog enkele dagen en de beruchte

brug is verdwenen. Men is reeds begonnen om naast de brug, welke in een flauwe bocht ligt, de sloot gedeeltelijk te dempen, zodat het verkeer hier overheen geleid zal worden, en de weg niet afgesloten hoeft te worden bij het slopen van de brug.

In september 1966 zijn de Boterdijk en de Drechtdijk omgenummerd. Er is dan intussen zoveel bebouwing bij gekomen dat dit noodzakelijk was. De oude nummering stamde nog uit ca.1920, daarvoor werd er over wijknummers gesproken.



De Stenenbrug Boterdijk (1963)

In 2014/2015 is het 130 jaar geleden dat er een begin werd gemaakt om de Boterdijk en Drechtdijk te verbeteren. In dit overzicht van de werkzaamheden van beide

belangrijke wegen hebben wij getracht het een en ander uit te leggen in tekst, kaarten, foto's en oude krantenknipsels. De wegen na 1957 hebben wij maar beperkt gehouden, anders is ons boekje te klein.

Wij zijn erin geslaagd om, samen met onze plaatselijke enthousiaste ondernemers, de 'gedenksteen' (toch weer een stukje 'oud' De Kwakel) op te knappen en hopen deze bijzondere steen binnenkort duidelijk zichtbaar een plekje te geven bij de Boterdijk. **Zonder verleden, geen toekomst.**

Onze dank gaat uit naar Huub van Vliet (Interieur Advies) tevens de schenker van de gedenksteen. Erik van Ee (Binnen Beton) voor het glad schuren van de steen en Arthur Engels (Schildersbedrijf De Kwakel) voor het inschilderen van de letters in bladgoud.

Stichting De Kwakel Toen & Nu

(Met dank aan Jeroen van Doorn (Kudelstaart) voor medewerking aan de teksten en het archiefmateriaal. Een deel van deze tekst is uit de boeken Uithoorn, zeven eeuwen geschiedenis en De Kwakel in woord en beeld door drs. P.J.J.M. van Wees van de Stichting Oud Uithoorn/De Kwakel, onze dank hiervoor)

KBO DE KWAKEL 60 JAAR (1954-2014)

Sinds de oprichtingsvergadering van de "RK Bond voor bejaarden De Kwakel" op 3 januari 1954 zijn er vele notulen gemaakt van de bestuursvergaderingen. Deze vergaderingen werden altijd afgesloten met een Christelijke groet, volgens het oud rooms-katholieke gebruik. De eerste voorzitter, Piet Pouw, overleed al vóór de eerste ledenvergadering. Tijdens de vergadering van 4 oktober 1954 werd er gestemd voor een nieuw bestuur. Voorzitter werd Willem Vermeij, secretaris werd Mattheus de Blieck, penningmeester Wout van Tol en bestuursleden werden Bertus Verlaan, A. Wijfjes, mevrouw Vork-Beuk en weduwe Voorn-Kortekaas. De contributie bedroeg per maand 50 cent voor echtparen en 35 cent voor alleenstaanden. In die tijd werd er voor de dames een snoepje uitgedeeld en voor de heren een sigaar uit eigen doos. De Patroonsdag werd bij Leenders ge-

houden met sjoelen, klaverjassen, pandoeren en joken. In 1960 waren er 92 ouderen lid van de bejaardenbond. 1965 werd een mooi jaar door een gift van fl. 125,- van het bestuur van de Kwakelse Kerkenveiling. De eerste vergadering bij 'Ons Huis' van To van Doorn was in 1968.

Het 25-jarig bestaan in 1979 werd door vrijwel de hele Kwakelse gemeenschap groots gevierd en er waren 150 leden aanwezig. En in november van dat jaar ontving de bond maar liefst fl.1.500,- van het veilingbestuur, de ouden van dagen zoals die toen genoemd werden, werden echt niet vergeten! In 1982 kwam een vraag in de vergadering van een dame of er volksdansen kon worden georganiseerd? In november van datzelfde jaar al komt het volksdansen van de grond: 16 dames en 3 heren melden zich aan. Onder de naam

Volksdansgroep 'Dimogro' (*Dinsdag Morgen Groep*) en onder leiding van Corrie Zandbergen konden de vitale oudjes zich helemaal overgeven aan volksdansen uit alle windstreken. In 1997 werd er gestart met een computercursus in het dorps huis. De senioren gaan met hun tijd mee. Die laten zich niet meer achter de geraniums stoppen, maar kruipen achter de knoppen.

Partycentrum De Meijert in Mijdrecht was groot genoeg om er in 2004 de grote feestdag vanwege het 50-jarig bestaan te organiseren, met een heerlijke warme maaltijd en een gevarieerd programma voor de 275 leden. Een hoogtepunt van dit jaar was er ook voor May Verhoef (oud-bestuurslid), die een Koninklijke onderscheiding kreeg uitgereikt door burgemeester Berry Groen.



Bond van ouden van dagen een dagje uit (1960/61)

Kwakelse bond van ouden van dagen een dagje uit in 1960-61

Achterste rij v.l.n.r. Anna Zijerveld - van Velzen, Neeltje Sitvast, Piet Wijffjes, Jan Kok, Martina Slof - Fransen, Thewis Klijn, Cees Verhoef, Elisabeth Verhoef - Vork, Dina Plasmeijer - Twaalfhoven, Eva Klijn - van der Jagt (vrouw van Thewis) Cornelia Klijn - Zevenhoven (vrouw van Rinus) Jan Bakker. 2e rij van boven v.l.n.r. Hr. Dubbeling, Bertus Verhoef (vader van May) Reina Wijffjes - den Haan Agatha Kok - van Veen, Cornelia de Gooyer - de Jeu, Cor Meijer, Maarten Plasmeijer (Jzn) Dina Bakker - Vlasman, Rinus Klijn & Jo de Kuijer. 3e rij van boven v.l.n.r. Wout van Tol, Gijsje Verhoef - Maijenburg, Wijnand Smits, Piet Sassen, Tinus Smits, Geertruida Smits - Winter, Dorus Audifred & Maria Schelling - Wahlen. 4e rij van boven v.l.n.r. Frans Kouwenhoven, Jan Spring in 't Veld, Bertus Verlaan, M.B.C. van Egmond (Timmerman) Siem Meijer, Han van Kessel (Amstel) Arie Onderwater, Bertha Vermey - Verhoef, Hendrika Hölscher van Zaal, Wijntje Pouw - van 't Hart & Tonia Verlaan. Voorste rij v.l.n.r. Willem van Zaal (van de brug) Elisabeth van Tol - Audifred, Marg de Blicck - Maijenburg, Huberta Vork - Beuk, Maria de Jong - Blom, Jacoba Winter - van der Meer, Cornelia Wortman - Wijffjes, Geertruida de Horde - Heemskerk, Trui Hogervorst, Agnes Cornelia van Zaal - Wahlen (Engel) Marie ten Brink, Willem Vermey staand rechts: Harry Wolvers & Kees Versluis. Zittend voor: Jacob Vork & Kapelaan Pieter Bollerman. (Kapelaan van augustus 1959 tot augustus 1961)



Tonia en Tinus Duif (May Verhoef en Jan Voorn Hzn)

De Patroonsdag, de jaarlijks terugkerende feestdag voor de leden, stond in het teken van het echtpaar Winter: Tinus Duif (Jan Voorn Hzn), zijn vrouw Tonia Duif (May Verhoef) en klant Jos van der Veer werden nagespeeld in een decor van 'de Kleine Bazaar' (de winkel van Tinus en Tonia Winter). De zaal lag in een deuk met de grappen en grollen van deze Kwakelse zeldzame paradijsvogels.

Het oudste echtpaar van De Kwakel, Gerard en Ploon de Jong-van Dam, was op 16 juli 2012 zeventig jaar getrouwd, een 'Platina huwelijk' en beiden met 97 jaar ook de oudste inwoners van het dorp. Dit was heel bijzonder in de kleine Kwakelse gemeenschap. (het oudste echtpaar is inmiddels overleden)



Platina bruidspaar Gerard en Ploon de Jong, 70 jaar getrouwd (16-7-2012)



Gerard en Ploon de Jong-van Dam (16-7-1942)

Ria en Huub van Diemen hebben de hele vereniging meerdere malen getraakteerd op een boottocht naar Amsterdam. De KBO-leden zijn hun zeer dankbaar voor deze mooie geste, waar een klein dorp groot in kan zijn. Een hoogtepunt was de uitreiking in 2013 van een Koninklijke onderscheiding aan het bestuurslid Piet van Os. Piet heeft dit verdiend voor zijn vele bestuurs- en vrijwilligerswerk.

KBO De Kwakel (Katholieke Bond van Ouderen) is dit jaar zelf 60 geworden en dat is groots gevierd. De Bond is een moderne, bloeiende vereniging met ca. 480 leden. De sigaren zijn verdwenen, maar de soos, de dagtocht en de Patroonsdag zijn gebleven. De KBO kan alleen bestaan en verder groeien door de inzet van vele vrijwilligers, de steun van vele leden en niet te vergeten de sponsoren. De Kwakel vergeet zijn ouderen niet!

Namens de Stichting De Kwakel Toen & Nu: KBO, van harte gefeliciteerd met het jubileum!

MET VELE DANK AAN ONZE SPONSOREN VOOR DE ONDERSTEUNING VAN DE STICHTING DE KWAKEL TOEN & NU:

ABG automaterialen
Albert Heijn Jos van den Berg
A-Side - Mijdrecht

Binnen Beton

Bosch Car Service van den Berg

Brood- en banketbakkerij Jan Westerbos

Brouwer Totaaltechniek

Care For Hair

Constructiebedrijf De Kwakel B.V.

De Vries Groep - Administratie

Duo Plant v.o.f.

E & B Reclame

EKZ Makelaars

E-Markt Schalkwijk

Fish-Vishandel Klaas Bos Spakenburg

Frans Kooyman Auto's

Fysiotherapie De Kwakel de Kuil

Gerry Semp Rozenkwekerij Kudelstaart

Het Fruitpaleis

H. Blom & Zn Installatiebedrijf B.V.

Hotel Hengelsport / Restaurant De Uithoek Uithoorn

HSB Bouw Volendam

Huub van Vliet Interieur advies

IQ Flowerart

Jac. Oosterveer B.V.

Jan Voortman Autoschadeherstel

Kandelaar Elektrotechniek

Kinderopvang Solidoe

Klaas Kleijn Administratiekantoor

Kooyman B.V.

Memaris Holding B.V.

Paparazzi Media

Picasso Financieel Management B.V.

Poldersport

Restaurant Plasmeijer Leimuiden

Rodaal Groep Mijdrecht

Röling Isolatietechniek B.V.

Schijf Groep Uithoorn

Schilders- en onderhoudsbedrijf De Kwakel

Spelt Bedrijven B.V. - Nieuwveen

Van den Berg Tanken & Wassen

Van der Boon Auto's - Leimuiden

Van der Veldt Bronbemaling B.V.

Van Rijn Fietsen

Verheijfotografie

Voorend Taaladvies

Weko Souvenirs

Zorgboerderij Inner Art

peter@abg-bv.nl

info@a-side.nl

info@binnenbeton.nl

peter@bergauto.nl

westerbos@12move.nl

info@brouwertotaaltechniek.nl

info@c4h.nl

info@dekwakelbv.nl

john@devries.nl

duoplant@duoplant.nl

info@ebdesign.nl

uithoorn@ekz.nl

0297-562262

info@fish-nederland.nl

info@kooyman-autos.nl

femkevanzaal@gmail.com

hetrofruitpaleis@gmail.com

info@hblomenzoon.nl

info@hengelsport.nl

info@hsb-volendam.nl

info@huubvanvliet.nl

inge.quint@flowerart.nl

jac@jacoosterveer.nl

edwin@janvoortman.nl

info@kandelaar.com

info@solidoe.nl

info@klaaskleijn.nl

info@kooymanbv.nl

dp@de-kwakel.com

info@picasso-fm.nl

info@poldersport.nl

info@plasmeijer.nl

lrotten@xs4all.nl

info@rolinggroep.nl

info@schijf.nl

administratie@spelt.nl

peter@bergauto.nl

info@vdboon.nl

veldtbron@telfort.nl

info@vanrijnfietsen.nl

info@verheijfotografie.nl

info@taaladviesvoorend.nl

margakouw@wekosouvenirs.nl

gera@inner-art.nl

www.abg-bv.nl

www.ah-josvandenbergh.nl

www.a-side.nl

www.binnenbeton.nl

www.bergauto.nl

www.westerbos.nl

www.brouwertotaaltechniek.nl

www.c4h.nl

www.dekwakelbv.nl

www.johndevries.nl

www.duoplant.nl

www.ebdesign.nl

www.ekz.nl

www.fish-nederland.nl

www.kooyman-autos.nl

www.fysiotherapie-dekwakel.nl

www.gsemp.nl

www.hetrofruitpaleis.nl

www.hblomenzoon.nl

www.hotelhengelsport.nl

www.hsb-bouw.nl

www.huubvanvliet.nl

www.iqflowerart.nl

www.jacoosterveer.nl

www.janvoortman.nl

www.kandelaar.com

www.solidoe.nl

www.klaaskleijn.nl

www.kooymanbv.nl

www.de-kwakel.com

www.picasso-fm.nl

www.poldersport.nl

www.restaurantplasmeijer.nl

www.rodaal.nl

www.isolatietechniek.eu

www.schijf.nl

www.schildersbedrijfdekwakel.nl

www.spelt.nl

www.bergauto.nl

www.vdboon.nl

www.vdveltdtbronbemaling.nl

www.vanrijnfietsen.nl

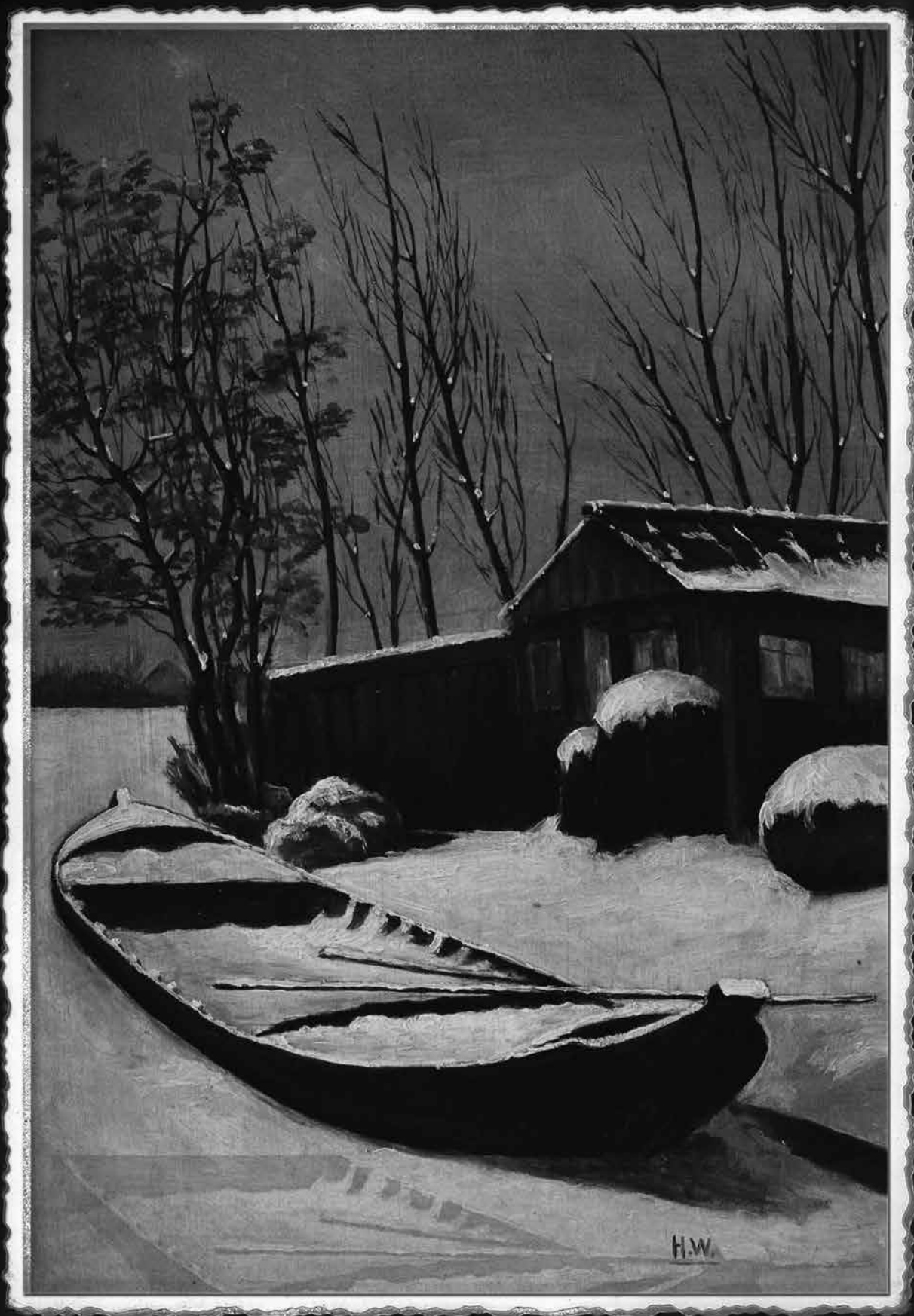
www.verheijfotografie.nl

www.taaladviesvoorend.nl

www.inner-art.nl



Prettige Feestdagen



Stichting De Kwakel Toen & Nu
www.de-kwakel.com